

Burðarvirki: Almennar skýringar

Steypustyrktarstál:

Gæðaflokkur

Kambstál, táknað með K og þvermáli járns í mm (t.d. K10), er stál B500C skv. staðli NS 3576-3 með skriðmörk 500 N/mm². Suðuhæft kambstál er táknað með S að auki á eftir þvermáli stangar (t.d. K10S). Sléttijárn er stál S275, táknað með R og þvermáli í mm. Skeytilendg kambstáls er 50 x þvermáli stangar, nema annað sé tekið fram. Öll vinna og efni skal vera skv. ÍST 10 og Byggingareglugerð. Við þverveggi og í steypuskilum skal bendistál ávallt ganga skeytilendg fyrir horn eða gegnum skil.

Steypustyrktarstál skal aldrrei sjóða, hvorki með punktsuðu eða samfellið suðu án heimildar umsjónarmanns verkkaupa. Við alla suðuvinnu skal fylgja fyrirmæluviðurkenndus suðustaðals, t.d. DIN 4099.

Allt bendistál skal vera hreint og laust við lausar ryð og völsunarhúdir. Á vinnustöð skal það geymt á trélistum og vandlega sundurgeint eftir efnisflokkum.

Bendinet sem eru rafsoðin skulu vera kalddregin og hafa lágmarkstogpol 500 MPa. Þegar bendinet hafa verið afgreidd frá söluaðila er óheimilt að sjóða þau eða hita.

Merkningar:

- Endi á ókrókþegdu járni.
- Járn í neðri brún plötu.
- Járn í efri brún plötu.
- K10 komi með 200 mm miðjumáli yfir það svæði sem granna strikið spannar.
- Á járnateiknini fyrir plötu býðir þetta að járn (úr únnefum) komi að þessari línu í efri brún, eða skeytilendg út fyrir hana skv. teikningum.
- K10 cc 200# 10 mm kambstál með miðjumáli 200 mm í báðar áttir.
- Táknar snið A sem er tekið af teikningu B og er í kvarða 1:X
- Táknar snið A sem er tekið af teikningu A og er í kvarða 1:X
- Táknar snið A sem sýnt er á teikningu B.

Beygjur á bendistáli

Kambstál (langjárn) má beygja með hjólskjú sem hefur minnst þvermál 16 x þvermál stangarinnar (horn innan við 90°). Kambstál má ekki beygja við minna hitastig en -10 °C.

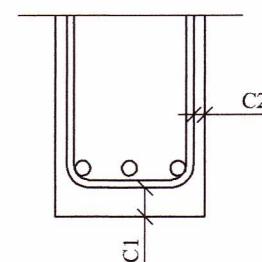
Þvermál stangar	Beygjuþvermál
0 < 20	40
0 ≥ 20	70

Beygjuþvermál má þó aldrei vera minna en það gildi sem framleiðendur stáls mæla með.

Steypuhula

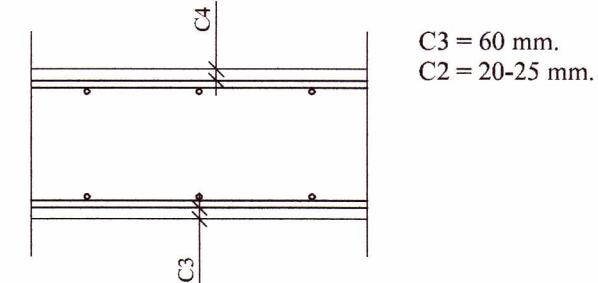
Steypuhula er skv. eftirfarandi nema annað komi fram á teikningum.

Undirstöður og veggir að jarðfyllingu.

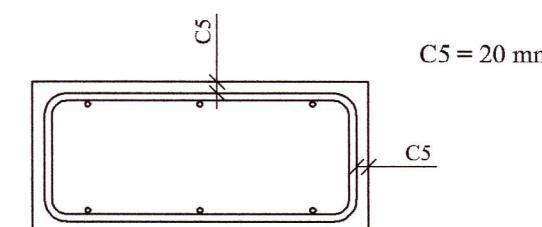

C1 = 60 mm.
C2 = 40 mm.

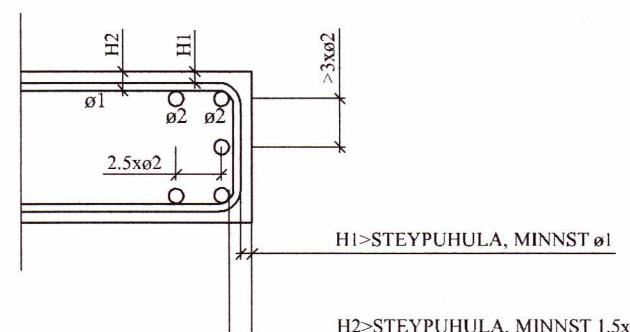
Botnplata á fyllingu.

Innveggir, plötur og bitar.

Innveggir, bitar, súlur - lágmarkshula út frá stærð járna:

Minnstu fjarlægðir milli stanga

Lágmarksþjálfagðir milli einstakra stanga eru stærsta þvermál járna en þó aldrei minna en 20 mm. Ef þvermál stanga er meiri en 32 mm skal bæta við 5 mm við lágmarksþjálfagðina.

Skeytilendg bendistáls

Lágmarksskeytilendg bendistál er 50 x 0, sem sýnt er í eftirfarandi töflu:

Þvermál	Skeytilendg
0 = 8	400
0 = 10	500
0 = 12	600
0 = 16	800
0 = 20	1000
0 = 25	1200

Lágmarksskeytilendg bendistál er 70 x 0 ef skeytting er meiri en 30% í sama sniði.

Skeytilendg rafsoðinna bindineta

Þvermál stanga 5-6 mm

Skeytilendg burðarjárná

Skeytilendg þverjárná

Þrir heilir móskvar, þó minnst 300 mm

Einn heill móskvi, þó minnst 150 mm

Þvermál stanga 7-8 mm

Skeytilendg burðarjárná

Skeytilendg þverjárná

Þrir heilir móskvar, þó minnst 300 mm

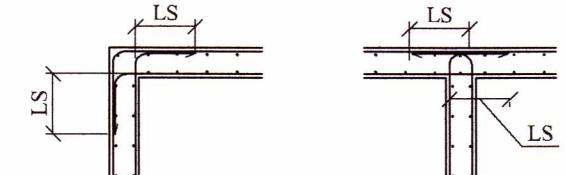
Tveir heilir móskvar, þó minnst 200 mm

Fjarlægðarklossar fyrir bendistál

Í mótum skal bendistál vera haldið í rétti fjarlægð frá mótum með fjarlægðarklossum. Ján í plötu skal vera haldið með par til gerðum sítolum. Minnsta bil milli klossanna og sítolana í báðar áttir skal vera samkvæmt eftirfarandi töflu:

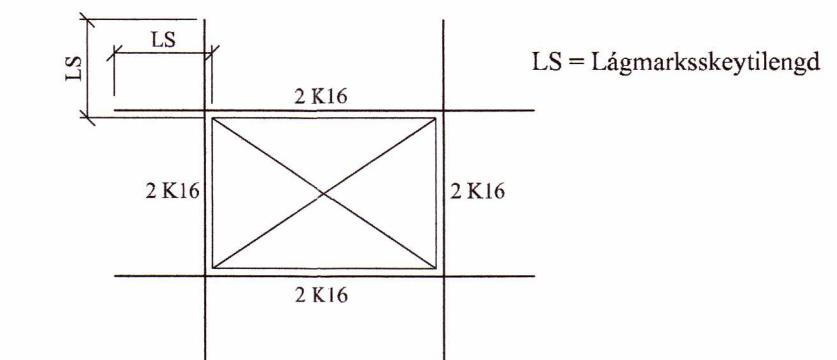
Þvermál	Mesta fjarlægð
0 = 8-12	0.7 m
0 = 16-32	0.7 m

Frágangur járna í beygjum

Viðbótarjárnun við op

Ef járn í krungum op eru ekki sýnd á teikningum gildir eftirfarandi. Ef hlíðar opa eru minni en 200 mm þarf engin viðbótarjárn. En göt sem eru sterri skal járbinda skv. eftirfarandi mynd.

Nákvæmniskröfur steypumóta

Steypumóta skulu gerð skv. íslenskum staðli, ÍST-10. Svignun eða hreyfing móta undan steypuþunga sé ekki meiri en 0,2 % af fjarlægð milli fastra punkta. Nákvæmniskröfur við mótauppslatt skulu fylgja eftirfarandi töflu.

Nákvæmniskröfur við mótauppslatt:

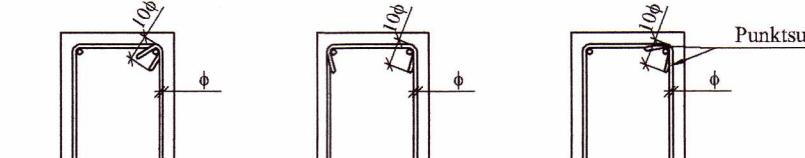
Þversnið, þykkt	+/- 5 %
Staðsetning í plani og hæð	+/- 10 mm
Staðsetning í plani og hæð	+/- 10 mm
Steyptr hlutar: stærð	+/- 5 mm
Steyptr hlutar: staðsetning	+/- 10 mm

Misgengi veggja á sýnilegum flötum má mest vera 3 mm.

Frávik milli sléttar flatar og 3 metra réttiskeið sem lögð er á steypan flót má mest vera:

Veggir og súlur	5 mm
Gólf	10 mm

Frágangur á lykkjum

Timburvirki

Timbur í burðarvirki skal ávallt vera styrkleikaflokkað skv. ÍST/DS 413, K18 eða betra, nema annað sé tekið fram. Allt boltafni skal vera af gæðunum 8,8 eða betra. Allar sérsíðaðar festingar utanhúss skulu vera heitgalvanhúðaðar eða ryðfriaðar. Allur saumur, boltar og festingar skal vera ryðvarinnar. Þar sem heitgalvanhúðaðar festingar koma í hrýstifðavarrið timbrúð skal nota B-vörn (olíuvörn) nema annað komi fram.

Undir allar rær og bolta skal setja skinnur með kantmál 3 x þvermál bolta eða staðra og þykkt 0,3 x þvermál bolta eða staðra. Á milli timburs og steins skal ávallt setja asfaltappappa.

Stálvirki

Allt járn í stálvirki skal vera S235 skv. DS/EN 10025 nema annað komi fram á teikningum. Það skal sandblásið og grunnað með ryðvarnargrunni, nema annað sé tekið fram. Suður skulu hafa minnst a-mál 4 mm, en þó aldrei minna en efniþykkt þeirra hluta sem söður eru saman. Öll rafsuðvinna skal uppfylla skyrlíði DS 316.

Suðumann skulu hafa gild, réttindi frá löntæknistofnun Íslands og hafa hafniþróf er svara til þeirra suðuðaferða sem áförmad er að nota.

Steinsteypa

Öll Steypa er skv ENV 206

Gerð steypu kemur fram á viðkomandi teikningu á forminu:

Caa/bb - cc - Sd - ee
þar sem:

aa	Sívalingsstyrkur steypu í MPa
bb	Teningsstyrkur steypu í MPa
cc	Hámarks kornastærð
d	Sigmáslifokur
ee	Umhverfisflokkur tengdur umhverfisaðstæðum

Hver umhverfisflokkur gefur kröfur á lágmarks sementsmagn, agn og hámarks v/s hlutfall fyrir steinsteypu samkvæmt FS ENV 206. Fyrir umhverfisflokk 2b og benta steypu er þannig hámarks v/s hlutfall 0,55, lágmarkssementsmagn 280 kg/m³ og lágmarksloftmagn 5% fyrir steinstærð 16 mm.

Sigmáslifokur steypu eru eftirfarandi:

Flokkur	Sigmál í mm.
S1	10 til 40
S2	50 til 90
S3	100 til 150
S4	≥ 160

Blöndunarhlutföll/loftblendri:

Magn og gæði fylliefna, sements og lofts ákvæðast af ofangreindum flokkum. Í alla steinsteypu skal setja loftblendri af viðurkenndri gerð.

Sannprófanir á byggingarstað:

Stinnleikaprófun skal mæla fyrir blöndun þjálfinefna. Loftpróp skal gert við niðurlögn í móti (eftir dælningu)

Brotstyrkur mældur til samræmis við ENV 206

Niðurlögn, aðhláun:

Alls steinsteypu ber að titra og skal vanda hana þannig að steypulöginn myndi eina einsleitna og samþjappaða heild. Fallhæð hennar skal ekki vera meiri en 3 m. Yfirborð steypu skal verja ofþornun, ofkælingu og rigningu með yfirbreiðslu og/eða einangrun. Mót skal að jafnaði ekki rífa vegum fyrir en eftir 3 daga, þó þannig að ákvæði ÍST 10 standist ávallt.